

Nr 186.

Av herr **Björck** m. fl., om viss ändring av § 13 ordningsstadgan för rikets städer.

I § 13 ordningsstadgan för rikets städer stadgas bland annat, att den, som i stad eller å dess område vill anordna offentliga icke-kulturella nöjeställningar (maskerad, bal, lekstuga, lindansning, positivspelning eller dylikt, akrobatiska konststycken, konstridning, djurföreläsning eller andra med dessa jämförliga tillställningar), skall inhämta polismyndighetens tillstånd därtill. Detta stadgande kan genom beslut av länsstyrelse vara att tillämpa inom område invid eller i närheten av stad samt i vissa stadslignande samhällen. Enligt en särskild kungl. kungörelse av år 1932 fordras för anordnande av dylika tillställningar å de orter i riket, där ordningsstadgans ovannämnda föreskrift icke då var gällande, tillstånd av landsfiskal. Tillstånd av polismyndighet eller landsfiskal är även erforderligt för anordnande av sådana icke-kulturella nöjeställningar, till vilka tillträde är beroende av medlemskap i viss förening eller av inbjudning, därest tillställningen uppenbarligen utgör del av en utslutande eller väsentligen för anordnande av dylika tillställningar driven rörelse eller tillställningen eljest, såsom med avseende å sin omfattning eller de villkor, varunder tillträde lämnas, är att jämställa med tillställning, till vilken allmänheten har tillträde. De författningar, vari ovannämnda bestämmelser äro givna, innehålla intet stadgande om kommunalt veto i ärenden angående beviljande av tillstånd till ifrågakvarande slag av tillställningar.

Betydelsen av ett kommunalt inflytande å dylika ärendens avgörande har emellertid tidigare vid olika tillfällen betonats. Sålunda framhölls i en inom socialdepartementet i samband med den förutnämnda författningsändringen av år 1932 utarbetad och för rikets landsfiskaler avsedd promemoria angående tillämpningen av § 13 ordningsstadgan, i vad denna avser nöjeställningar, bland annat att den befogenhet, som genom nämnda författningsändring tillagts landsfiskalerna måste, för att bli till avsett gagn, utövas under samverkan med överordnade och samordnade myndigheter och *under hänsynstagande, i den mån det vore möjligt, till vederbörande kommuners intressen, behov och önskemål* samt att under förarbetena till författningen förutsatts och starkt betonats, att landsfiskalerna för detta ändamål borde träda i samverkan med vederbörande kommunala organ. Vidare hemställdes i motion (II: 85) vid 1938 års riksdag, att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t göra framställning om utredning huruvida och i vilken utsträckning ett kommunalt inflytande skulle kunna beredas effektiv möjlighet att inverka på meddelande av tillstånd att anordna offentliga möten, folkfester eller nöjeställningar. Andra kammarens fjärde tillfälliga utskott underströk i sitt utlåtande (nr 6) i

anledning av motionen vikten av att nödig kontroll över offentliga nöjeställningar, framför allt sådana av ambulerande karaktär, som anordnats i rent privat-ekonomiskt syfte, icke eftersattes. Å andra sidan synes det förutsatta samarbetet mellan polismyndighet eller landsfiskal och de kommunala organen i ett flertal fall icke ha kommit till stånd i avsedd omfattning. Det inträffade exempelvis för något år sedan i Tenhults socken i Jönköpings län att tillstånd beviljades enskild person att anordna offentlig danstillställning, ehuru kommunen avstyrkt detsamma och denna opinionsyttring ägde synnerligen djup förankring bland kommunens medlemmar.

Kommunen måste emellertid anses ha ett starkt intresse av att nöjeslivet inom dess område icke utvecklas på ett osunt sätt, och de kommunala organen torde på grund av sin kännedom om de lokala förhållandena äga goda möjligheter att avgöra, huruvida omständigheterna i förekommande fall äro sådana, att anordnandet av nöjeställning komme att få betänkliga följder i detta avseende. Dessutom torde ett hävdande i viss utsträckning även på här ifrågasvarande område av den kommunala självstyrelsens princip vara i sig befogat. Kommunen synes oss av dessa skäl böra äga befogenhet att förhindra anordnandet av sådana offentliga och därmed jämställda icke-kulturella nöjeställningar, som den funnit böra icke få komma till stånd.

Ett kommunalt veto å här ifrågasvarande område bör utformas så, att kommunen genom utövande av detsamma icke kan komma att i alltför hög grad negativt påverka den enskilda företagsamheten på nöjeslivets område. Kommunen synes på grund därav böra tilläggas rätt att inskrida med veto allenast i det enskilda fallet. Det är vidare av vikt, att den kommunala handläggningen av omhandlade slag av ärenden blir snabb och smidig. Det synes därför vara önskvärt, att kommunen även tilläggas befogenhet att uppdraga åt särskilt utsedda personer att i ärendena avgiva yttrande å dess vägnar.

Under återopande av vad sålunda anförts få undertecknade härmed anhålla, att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t hemställa om sådan ändring av § 13 ordningsstadgan för rikets städer, att tillstånd till anordnande av offentliga och därmed jämställda icke-kulturella nöjeställningar ej må av polismyndighet eller landsfiskal meddelas, därest ansökan därom blivit avstyrkt av fullmäktige i kommunen eller av de personer, åt vilka de uppdragit att å kommunens vägnar avgiva yttranden i ärenden angående beviljande av sådant tillstånd.

Stockholm den 23 januari 1943.

John Björck.

Ernst Åqvist.

P. J. Näslund.

John Gustavson
i Guntorp.

Eskil Albertsson.

Emil Petersson.

E. G. C. Brandt.

E. A. Lindblom.

Fredrik Ström.

Carl Sundberg.